

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ZDROWIA¹⁾

z dnia r.

**w sprawie oznaczenia systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne oraz wymagań w
zakresie umundurowania członków zespołów ratownictwa medycznego²⁾**

Na podstawie art. 38 ust. 3 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 882, 2112 i 2401 oraz z 2021 r. poz. 159) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wzór graficzny systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne, zwanego dalej „systemem”, będący jego oznaczeniem;
- 2) sposób oznakowania:
 - a) jednostek systemu,
 - b) kierującego akcją medyczną,
 - c) osób wykonujących medyczne czynności ratunkowe,
 - d) ratowników z jednostek współpracujących z systemem, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym, zwanej dalej „ustawą”;
- 3) wymagania w zakresie umundurowania członków zespołów ratownictwa medycznego.

§ 2. Wzór graficzny systemu, będący jego oznaczeniem, określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 3. Sposób oznakowania jednostek systemu określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej – zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 sierpnia 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. poz. 1470 i 1541).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie zostało notyfikowane Komisji Europejskiej w dniu pod numerem zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), które wdraża postanowienia dyrektywy (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (ujednolicenie) (Dz. Urz. UE L 241 z 17.09.2015, str. 1).

§ 4. 1. Kierujący akcją medyczną posiada kamizelkę ostrzegawczą, zgodną z Polską Normą³⁾ o barwie fluorescencyjnej żółtej, z pasami z materiału odblaskowego co najmniej klasy 1, zgodnie z Polską Normą tablica 5, z nadrukiem koloru czarnego na plecach i z przodu po lewej stronie, o treści: „KIERUJĄCY AKCJĄ MEDYCZNĄ”.

2. Wysokość nadruku, o którym mowa w ust. 1, wynosi:

- 1) z przodu 5 cm;
- 2) na plecach 15 cm.

§ 5. 1. Osoby wykonujące medyczne czynności ratunkowe, z wyłączeniem osób wykonujących medyczne czynności ratunkowe w lotniczych zespołach ratownictwa medycznego, są oznakowane, w zależności od pełnionej funkcji, przez umieszczenie na umundurowaniu naszywki z przodu oraz nadruku koloru czarnego na plecach na materiale odblaskowym albo na taśmie samoszczepnej:

- 1) „LEKARZ”;
- 2) „PIEŁĘGNIARKA” albo „PIEŁĘGNIARZ”;
- 3) „RATOWNIK MEDYCZNY”.

2. Wysokość naszywki, o której mowa w ust. 1, wynosi 5 cm.

3. Wysokość nadruku, o którym mowa w ust. 1, wynosi 15 cm.

§ 6. Ratownicy z jednostek współpracujących z systemem, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 9 ustawy, są oznakowani przez umieszczenie na odzieży zewnętrznej:

- 1) naszywki z przodu o wysokości 5 cm z napisem „RATOWNIK”;
- 2) nadruku na plecach o wysokości 15 cm z napisem „RATOWNIK”;
- 3) naszywki z nazwą jednostki współpracującej z systemem.

§ 7. Wymagania w zakresie umundurowania członków:

- 1) zespołów ratownictwa medycznego określa załącznik nr 3 do rozporządzenia;
- 2) lotniczych zespołów ratownictwa medycznego określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

§ 8. Umundurowanie członków zespołów ratownictwa medycznego, zakupione lub wydane przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, niespełniające wymagań określonych w załączniku nr 3 i 4 do rozporządzenia, może być używane do wyczerpania zapasów magazynowych lub jego zużycia, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2026 r.

³⁾ PN-EN ISO 20471:2013 lub norma ją zastępująca.

§ 9. Dysponent zespołów ratownictwa medycznego spełni wymaganie określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia do dnia 1 stycznia 2029 r.

§ 10. Traci moc rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie oznaczenia systemu państwowe ratownictwo medyczne oraz wymagań w zakresie umundurowania członków zespołów ratownictwa medycznego (Dz. U. poz. 2487).

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER ZDROWIA

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM PRAWNYM, LEGISLACYJNYM I REDAKCYJNYM

Damian Jakubik

Dyrektor

Departamentu Prawnego Ministerstwa Zdrowia

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Załączniki do rozporządzenia
Ministra Zdrowia z dnia 2021
r. (Dz. U. poz.)
Załącznik nr 1

Wzór graficzny systemu, będący jego oznaczeniem, zastrzeżonym dla systemu
Państwowe Ratownictwo Medyczne

Sposób oznakowania jednostek systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne

I. Oznakowanie zespołów ratownictwa medycznego.

Zespół ratownictwa medycznego jest oznakowany przez umieszczenie na specjalistycznym środku transportu sanitarnego barwy żółtej:

- 1) wzoru graficznego systemu z tyłu, na dachu i po bokach, w tylnej części pojazdu, o średnicy 50 cm;
- 2) nadruku lustrzanego „AMBULANS”, barwy czerwonej z przodu pojazdu, o wysokości znaków co najmniej 22 cm; dopuszczalne jest umieszczenie nadruku „AMBULANS” barwy czerwonej lub, o wysokości znaków co najmniej 10 cm także z tyłu pojazdu;
- 3) po obu bokach, w tylnej części pojazdu, nadruku barwy czerwonej:
 - a) „P” – w przypadku podstawowego zespołu ratownictwa medycznego,
 - b) „S” – w przypadku specjalistycznego zespołu ratownictwa medycznego – w okręgu o średnicy co najmniej 40 cm, o grubości linii koła i liter 4 cm;
- 4) trzech pasów odbłaskowych:
 - a) typu 3 barwy czerwonej o szerokości co najmniej 15 cm, umieszczonej w obszarze pomiędzy linią okien i nadkolami,
 - b) typu 1 lub 3 barwy czerwonej o szerokości co najmniej 15 cm, umieszczonej wokół dachu,
 - c) typu 1 lub 3 barwy niebieskiej umieszczonej bezpośrednio nad pasem, o którym mowa w lit. a;
- 5) logotypu lub nazwy dysponenta jednostki umieszczonej po obu bokach pojazdu na dolnej części drzwi kierowcy i pasażera.
- 6) kryptonimu zespołu ratownictwa medycznego określonego w Systemie Wspomagania Dowodzenia Państwowego Ratownictwa Medycznego (SWD PRM) po bokach i z tyłu pojazdu, pod okręgami z oznaczeniem zespołu, o których mowa w pkt 3, o wysokości liter 10 cm i barwie czerwonej, w tylnej części pojazdu.

II. Oznakowanie lotniczych zespołów ratownictwa medycznego.

1. Lotniczy zespół ratownictwa medycznego jest oznakowany przez umieszczenie na statku powietrznym (płatowcu) barwy żółtej:

- 1) wzoru graficznego systemu, na bocznej powierzchni kadłuba, w miejscu dobrze widocznym, o średnicy co najmniej 35 cm;

- 2) pasów barwy czerwonej lub niebieskiej wzdłuż kadłuba, o stałej lub zmiennej szerokości (w zależności od ilości dostępnego miejsca), umieszczonych poziomo pod linią okien bocznych oraz skośnie w tylnej części kadłuba w kierunku belki ogonowej;
- 3) napisu „LOTNICZE POGOTOWIE RATUNKOWE” z boku, pod lub nad linią okien, barwy białej, czarnej lub niebieskiej, o wysokości znaków co najmniej 8 cm;
- 4) napisu „HEMS” barwy białej, czarnej lub niebieskiej na bocznej powierzchni kadłuba, o wysokości znaków co najmniej 10 cm;
- 5) wzoru graficznego systemu, na spodniej części kadłuba, w kierunku przodu kadłuba, o średnicy co najmniej 50 cm.

2. Łopaty wirnika nośnego (oraz innych wirujących lub niebezpiecznych elementów konstrukcji, np. śmigła ogonowego, jeżeli występują) są pomalowane w ostrzegawczym schemacie barwnym, jaskrawym i kontrastowym.

3. Dopuszcza się malowanie elementów konstrukcji statku powietrznego, niewymienionych w ust. 2, barwą inną niż żółta, o ile poprawi to jego bezpieczeństwo użytkowania lub funkcjonalność.

III. Oznakowanie szpitalnych oddziałów ratunkowych.

1. Szpitalny oddział ratunkowy oznakowany jest niebieską tablicą o wymiarach 90 cm x 90 cm, na której są umieszczone napisy w kolorze białym „SZPITALNY ODDZIAŁ RATUNKOWY” oraz „EMERGENCY” o wysokości znaków 10 cm oraz biały krzyż o wymiarach 20 cm x 20 cm.

2. Oznakowanie umieszcza się przy wejściu głównym do szpitalnego oddziału ratunkowego oraz na znakach drogowych oznaczających drogę dojazdu do szpitala, w którym mieści się szpitalny oddział ratunkowy.

Umundurowanie członków zespołów ratownictwa medycznego o barwie i wzorze
zastrzeżonym dla systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne

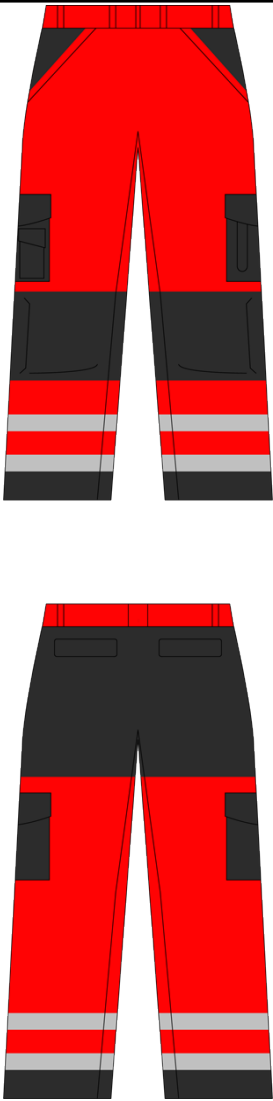
Tabela. Umundurowanie letnie i zimowe członków zespołów ratownictwa medycznego*)

Lp.	Element umundurowania	Opis
1	2	3
Umundurowanie letnie		
1	Bluza	<p>a) barwa fluorescencyjna czerwona zgodnie z Polską Normą¹⁾</p> <p>b) materiał typu Rip – Stop</p> <p>c) długi rękaw, kołnierzyk z usztywnieniem lub stójka</p> <p>d) z przodu na wysokości klatki piersiowej dwie naszywane kieszenie o wymiarach około 13cm x 17cm, umieszczone symetrycznie po obu stronach z otworami przykrytymi klapkami zapinanymi na metalowe zatrzaski, w lewej klapce wloty na długopis</p> <p>e) oznakowania:</p> <p>- z przodu po prawej stronie, nad prawą kieszenią naszywka z pierwszą literą imienia i nazwiskiem z materiału odblaskowego, mocowana przy pomocy taśmy samoszczepnej</p> <p>- naszywka z przodu odzieży po lewej stronie (nad lewą kieszenią), z nazwą funkcji z materiału odblaskowego</p> <p>- nadruk na plecach z nazwą funkcji z materiału odblaskowego</p> <p>f) mankiet z regulacją, zapinany na metalowe (nierdzewne) zatrzaski, przy mankiecie rozcięcie o długości około 12cm</p> <p>g) na ramionach pagony zapinane na zatrzaski, na pagonach nadruk z krzyżem ratowniczym sześcioramiennym</p> <p>h) karczek z tyłu przechodzący do przodu, z tyłu poniżej karczka dwie zakładki</p> <p>i) rękawy z podtrzymywaczami (zapinanymi na zatrzaski), umożliwiającymi podpięcie rękawów na wysokości łokcia</p> <p>j) na lewym rękawie (na wysokości ramienia) naszywana kieszonka o wymiarach około 11cm x 12 cm z trzema otworami, np.: na długopis oraz naszywka ze wzorem graficznym systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne z materiału odblaskowego</p> <p>k) na prawym rękawie na wysokości ramienia naszywka z białoczerwoną flagą o wymiarach 2,5cm x 4cm</p> <p>l) z przodu na lewej kieszeni nadruk z logo dysponenta z materiału odblaskowego</p> <p>m) wstawki w kolorze czarnym:</p> <p>- stójka (strona wewnętrzna i zewnętrzna),</p> <p>- karczek z tyłu przechodzący do przodu,</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - pagony, - mankiet i wykończenie rozcięcia przy mankiecie, - kieszenie wraz z klapami.
Wzór bluzy		
		
2	Koszulka (typu T-shirt lub polo)	<ul style="list-style-type: none"> a) materiał o oporze pary wodnej nie większym niż 5 m² x Pa/W b) barwa fluorescencyjna czerwona zgodnie z Polską Normą¹⁾ c) na lewym rękawie nadruk z wzorem graficznym systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne z materiału odblaskowego d) na prawym rękawie na wysokości ramienia naszywka z białoczerwoną flagą o wymiarach 2,5cm x 4cm e) z przodu po lewej stronie w górnej części nadruk z funkcją f) koszulka krótki rękaw typu polo zapinana na guziki w kolorze czarnym g) nadruk na plecach z nazwą funkcji z materiału odblaskowego h) wstawki w kolorze czarnym - kołnierzyk, - wykończenie zapięcia z przodu - pas o szerokości 10 cm wzdłuż wewnętrznej część rękawów i boków koszulki.
Wzór koszulki		

3	Spodnie	<p>a) barwa fluorescencyjna czerwona, klasa 2 w zakresie minimalnej powierzchni materiałów zapewniających widzialność zgodnie z Polską Normą¹⁾</p> <p>b) dwa równoległe pasy z materiału odblaskowego o szerokości 5 cm, zgodne z Polską Normą¹⁾, rozmieszczone poniżej uda wokół całego obwodu nogawek</p> <p>c) kieszenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dwie poniżej pasa z przodu, skośne, wpuszczane - dwie z tyłu wpuszczane, umieszczone symetrycznie po obu stronach, z otworami przykrytymi klapkami na rzepy - na nogawkach po zewnętrznych stronach na wysokości ½ uda kieszenie zewnętrzne o wymiarach 16 x 20 x 3 cm, przykryte klapkami zapinanymi na rzepy, na prawej kieszeni naszyta kieszonka na telefon komórkowy, przykryta klapką na rzep - na lewej kieszeni naszyta kieszeń na latarkę diagnostyczną, przykryta klapką od kieszeni <p>d) na wysokości kolan wzmocnienia z bocznymi zakładkami, możliwość umieszczenia we wzmocnieniach piankowych wkładek ochronnych na kolana</p> <p>e) u góry podtrzymywacze paska o szerokości co najmniej 3 cm i wysokości co najmniej 5 cm</p> <p>f) długość spodni do pasa z regulacją szerokości w pasie</p> <p>g) wstawki w kolorze czarnym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wloty do kieszeni górnych skośnych – przód - kieszenie boczne wraz z klapkami - profilowane wzmocnienie na kolanach - dolna część nogawki do wysokości dolnej krawędzi dolnego pasa odblaskowego wokół całego obwodu nogawek - tył spodni na wysokości siedzenia, do pasa
---	---------	--

Wzór spodni		
		
4	Obuwie (całosezonowe)	a) materiał: skóra lub oddychające tkaniny typu goretex, impregnowane wodoodpornie
		b) barwa czarna lub ciemnobrązowa
		c) wzór: wzmocniony noseć, budowa cholewki odpowiednia dla obuwia całosezonowego ponad kostkę, podeszwa antypoślizgowa, olejoodporna
5	Kurtka (całosezonowa)	a) barwa fluorescencyjna czerwona, klasa 2 w zakresie minimalnej powierzchni materiałów zapewniających widzialność zgodnie z Polską Normą ¹⁾
		b) co najmniej klasa 2 w zakresie wodoszczelności i w zakresie oporu pary wodnej, zgodnie z Polską Normą ²⁾
		c) pasy z materiału odblaskowego zgodnie z Polską Normą ¹⁾ rozmieszczone:
		- na dole (nie mniej niż 5 cm od dolnej krawędzi) wokół całego obwodu kurtki pas odblaskowy umieszczony poziomo o szerokości nie mniej niż 5 cm

	- nad ściągaczem w pasie (nie mniej niż 5 cm od dolnego pasa odblaskowego) wokół całego obwodu kurtki pas odblaskowy umieszczony poziomo o szerokości 5 cm
	- na rękawach na wysokości ramion pas odblaskowy umieszczony poziomo o szerokości 5 cm
	- na rękawach na wysokości poniżej łokcia (nie mniej niż 5 cm od dolnej krawędzi rękawów) pas odblaskowy umieszczony poziomo o szerokości 5 cm
	- minimalna powierzchnia materiału odblaskowego 0,13 m ²
	d) kaptur doszyty na stałe i chowany w stójce (zapinany na zamek błyskawiczny spiralny), profilowany, zapobiegający spływaniu kropel deszczu po twarzy
	e) na obwodzie części twarzowej kaptura, wokół pasa i dolnej krawędzi kurtki odszyty tunel ze sznurkiem ściągającym
	f) co najmniej dwie kieszenie ze skośnymi otworami zamykane na zamek błyskawiczny umieszczone na dole z przodu symetrycznie względem zapięcia
	g) co najmniej dwie kieszenie z przodu na wysokości klatki piersiowej umieszczone symetrycznie po obu stronach zapięcia, przykryte kłapkami, w tym jedna kieszeń o wymiarach umożliwiających zmieszczenie przenośnego radiotelefonu
	h) rękawy odpinane, łączone rozłącznie na zamek błyskawiczny spiralny, przykryte plisami, z regulacją obwodu mankietów taśmą samoszczepną na rzep, na łokciach wzmocnienia, na wewnętrznej części lewego rękawa pomiędzy mankietem, a dolnym pasem odblaskowym wpuszczana kieszonka na kartę magnetyczną zapinana na zamek błyskawiczny spiralny
	i) zamek błyskawiczny głównego zapięcia dwustronnie rozdzielczy
	j) plisa/listwa przykrywająca zapięcie główne, zapinana na taśmę samoszczepną
	k) co najmniej dwie kieszenie wewnętrzne, z czego jedna kieszeń wewnętrzna po lewej stronie
	l) od wewnątrz wykończona podszewką siatkową lub materiałem paroprzepuszczalnym
	m) długość co najmniej do wysokości bioder
	n) oznakowania przodu:
	- z przodu po prawej stronie, nad prawą kieszenią naszywka z pierwszą literą imienia i nazwiskiem z materiału odblaskowego, mocowana przy pomocy taśmy samoszczepnej
	- z przodu nad lewą górną kieszenią naszywka z nazwą funkcji na materiale odblaskowym
	- na lewym rękawie na wysokości ramienia wzór graficzny systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne w postaci nadruku na materiale odblaskowym
	- na prawym rękawie (na wysokości ramienia) naszywka z flagą

		biało czerwoną o wymiarach 2,5 cm x 4cm oraz logo dysponenta mocowane za pomocą taśmy samoszczepnej
		o) oznakowania tyłu:
		– na wysokości klatki piersiowej naszywka na materiale odblaskowym ze wzorem graficznym systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne
		– na plecach na materiale odblaskowym nazwa funkcji
		p) wstawki w kolorze czarnym:
		– stójka (strona wewnętrzna i zewnętrzna),
		– rękawy zewnętrzna część (od łokcia do mankietu)
		– mankiety na całym obwodzie
		– przód i tył na wysokości barku
		– plisa zapięcia głównego, plisy na kieszeniach skośnych i kieszeniach górnych
		– kolor zamków – czarny
Wzór kurtki		

6	Polar/kurtka letnia	a) zgodna z Polską Normą ³⁾ , co najmniej klasa 2 w zakresie oporu cieplnego, materiał: polar, softshell
		b) barwa fluorescencyjna czerwona zgodna z Polską Normą ¹⁾
		c) z przodu na dole co najmniej dwie kieszenie ze skośnymi otworami zapinane na zamek błyskawiczny
		d) zalecana jedna kieszeń wewnętrzna z zapięciem otworu
		e) oznakowanie:
		- z przodu po prawej stronie (nad górną kieszenią) naszywka z pierwszą literą imienia i nazwiskiem z materiału odbłaskowego, mocowana przy pomocy taśmy samoszczepnej
		- z przodu po lewej stronie (nad górną kieszenią) naszywka z materiału odbłaskowego z nazwą funkcji
		- na prawym ramieniu górnej części naszywka z logo dysponenta z materiału odbłaskowego

		– naszywka z materiału odblaskowego ze wzorem graficznym systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne na lewym rękawie (na wysokości ramienia)
		– na prawym rękawie (na wysokości ramienia) naszywka z flagą biało-czerwoną o wymiarach 2,5 cm x 4cm,
		– z tyłu naszywka z nazwą funkcji na materiale odblaskowym
		f) opcjonalnie z kapturem
		g) zapinana na zamek spiralny rozdzielczy
		h) rękawy zakończone mankietami
		i) na całym obwodzie dolnej krawędzi bluzy odszyty tunel, ze sznurkiem ściągającym
		j) na wewnętrznej części lewego rękawa, nad mankietem wpuszczana kieszonka na kartę magnetyczną zapinana na zamek błyskawiczny spiralny
		k) z przodu na wysokości klatki piersiowej dwie kieszenie wpuszczane o wymiarach 18cm x 13cm umieszczone symetrycznie po obu stronach z pionowymi otworami zapinane na zamek błyskawiczny spiralny
		l) z przodu na dole dwie kieszenie wewnętrzne
		m) wstawki w kolorze czarnym:
		– stójka
		– rękawy zewnętrzna część (od łokcia do mankieta)
		– mankiety na całym obwodzie
		– przód i tył na wysokości barku
		– na całym obwodzie od dolnej krawędzi bluzy na wysokość 5 cm
		– kolor zamków – czarny
Wzór podpinka		

7	Kamizelka	<p>a) barwa fluorescencyjna czerwona, klasa 2 w zakresie minimalnej powierzchni materiałów zapewniających widzialność zgodnie z Polską Normą¹⁾</p> <p>b) dwa poziome pasy materiału odblaskowego o szerokości 5 cm, spełniającego wymagania zgodne z Polską Normą¹⁾, rozmieszczone na dole (nie mniej niż 5 cm od dolnej krawędzi), wokół całego obwodu, w odległości od siebie nie mniejszej niż 5 cm</p> <p>c) rozmieszczenie i minimalna liczba kieszeni:</p> <ul style="list-style-type: none"> – z przodu na dole dwie naszywane kieszenie, zamykane na zamek rozdzielczy spiralny o szerokości 0,5 cm, umożliwiający otwarcie całej kieszeni – z przodu (nad dolnymi kieszeniami) na wysokości klatki piersiowej dwie naszywane kieszenie środkowe przykryte klapkami na rzepy – w górnej części, po prawej stronie na barku, pas na uchwyt na latarkę taktyczną – w górnej części (nad środkową kieszenią) poniżej obojczyka, po lewej stronie dwie naszywane kieszenie, jedna kieszeń na
---	-----------	--

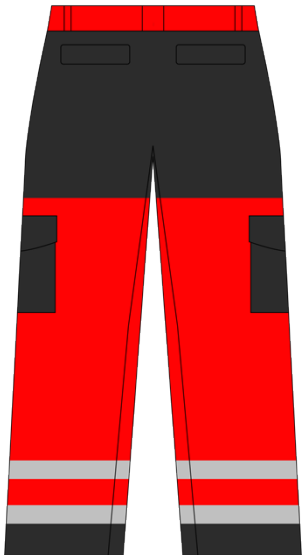
	radiotelefon zapinana na nap z paskiem mocującym antenę radiotelefonu do kamizelki, druga kieszeń - z gumką do mocowania nożyczek, zapinana na nap na wysokości lewego obojczyka nap z paskiem mocującym antenę radiotelefonu do kamizelki
	d) oznakowanie przodu:
	– z przodu po prawej stronie, na wysokości lewych górnych kieszeni naszywka z pierwszą literą imienia i nazwiskiem z materiału odblaskowego, mocowana przy pomocy taśmy samoszczepnej
	– z przodu po lewej stronie na wysokości klatki piersiowej (na klapie środkowej kieszeni) naszywka z nazwą funkcji na materiale odblaskowym
	e) oznakowanie z tyłu:
	– naszywka na wysokości klatki piersiowej z nazwą funkcji na materiale odblaskowym
	– poniżej naszywka z wzorem graficznym systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne na materiale odblaskowym, znaki białe wypełnione elementem odblaskowym o średnicy 20 cm
	f) kamizelka regulowana na bokach czarnymi pasami regulującymi (dolnym i górnym), zakończonymi plastikowymi zabezpieczeniami
	g) na plecach siatka w kolorze czarnym na wysokości od góry do górnej krawędzi dolnych pasów regulujących
	h) na plecach od dołu do górnej krawędzi dolnych pasów regulujących, na całej szerokości wstawka z materiału zasadniczego czerwonego fluorescencyjnego, doszyta do siatki
	i) siatka i wstawka z materiału zasadniczego czerwonego fluorescencyjnego, obszyta lamówką w kolorze wstawki
	j) w górnej części kamizelki na wysokości karku doszyta miękka tkanina zapobiegająca otarciom karku
	k) kamizelka rozpinana na zamek spiralny w kolorze czarnym
	l) wstawki w kolorze czarnym
	– kieszenie dolne i środkowe z elementami odblaskowymi, przy czym dopuszcza się modyfikację liczby kieszeni
	– mocowanie anteny
	Wzór kamizelki

Umundurowanie zimowe

1	Spodnie	<p>a) barwa fluorescencyjna czerwona, klasa 2 w zakresie minimalnej powierzchni materiałów zapewniających widzialność zgodnie z Polską Normą¹⁾</p> <p>b) zgodne z Polską Normą²⁾, co najmniej klasa 2 w zakresie wodoszczelności i co najmniej klasa 2 w zakresie oporu pary wodnej</p> <p>c) do pasa lub z bawetem przednim i tylnym</p> <p>d) dwa równoległe pasy z materiału odblaskowego o szerokości 5 cm, zgodne z Polską Normą¹⁾, rozmieszczone poniżej uda wokół całego obwodu nogawek i jeden pas na spodniach z bawetem przednio-tylnym, na wysokości pasa wokół całego obwodu spodni</p> <p>e) kieszenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dwie poniżej pasa z przodu, skośne, wpuszczane – dwie z tyłu wpuszczane, umieszczone symetrycznie po obu stronach z otworami przykrytymi klapkami na rzepy
---	---------	---

		– na nogawkach po zewnętrznych stronach na wysokości ½ uda kieszenie zewnętrzne o wymiarach 16 x 20 x 3 cm, przykryte klapkami zapinanymi na rzepy, na prawej kieszeni naszyta kieszonka na telefon komórkowy, przykryta klapką na rzep
		– na lewej kieszeni naszyta kieszonka na latarkę diagnostyczną, przykryta klapką od kieszeni
		f) na wysokości kolan wzmocnienia z bocznymi zakładkami, możliwość umieszczenia we wzmocnieniach piankowych wkładek ochronnych na kolana
		g) u góry podtrzymywacze paska o szerokości co najmniej 3 cm i wysokości co najmniej 5 cm
		h) wzdłuż nogawek po zewnętrznej stronie wszyte zamki błyskawiczne
		i) długość spodni do pasa z regulacją szerokości w pasie
		j) wstawki w kolorze czarnym:
		– wloty do kieszeni górnych skośnych – przód
		– kieszenie boczne wraz z klapkami
		– profilowane wzmocnienie na kolanach
		– dolna część nogawki do wysokości dolnej krawędzi dolnego pasa odblaskowego wokół całego obwodu nogawek
		– tył spodni na wysokości siedzenia, do pasa
Wzór spodni		

		
		
2	Obuwie	jak w sezonie letnim
3	Kurtka	jak w sezonie letnim
4	Czapka	a) zgodna z Polską Normą ³⁾ , co najmniej klasa 2 w zakresie oporu cieplnego
		b) barwa fluorescencyjna czerwona zgodnie z Polską Normą ¹⁾
		c) naszywka z wzorem graficznym systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne wykonana na materiale odblaskowym
5	Rękawice	a) materiał: skóra/tkanina/dzianina
		b) ocieplane wewnętrzną warstwą termoizolacyjną
		c) barwa czarna

*) Dla umundurowania letniego i zimowego członków zespołów ratownictwa medycznego przyjęto, że dopuszcza się umieszczenie dodatkowych elementów

poprawiających komfort pracy i funkcjonalność umundurowania oraz bezpieczeństwo pracy spełniające wymagania PN-EN ISO 20471:2013, p. 5.3 lub normy ją zastępującej.

Tabela 2. Minimalne zestawienie umundurowania w sztukach

Lp.	Element umundurowania	Letnie	Zimowe	Wymagane
1	Bluza	2		tak
2	Koszulka (typu T-shirt lub polo)	2		tak
3	Spodnie	2	1	tak
4	Obuwie	1		tak
5	Kurtka	1		tak
6	Polar/kurtka letnia	1		tak
7	Kamizelka	1		Opcjonalnie
8	Czapka zimowa	1		tak
9	Rękawice	1		Opcjonalnie
10	Czapka letnia	1		Opcjonalnie

¹⁾ PN-EN ISO 20471:2013 lub norma ją zastępująca;

²⁾ PN-EN 343+A1:2008 lub norma ją zastępująca;

³⁾ PN-EN 14058:2018-02 lub norma ją zastępująca.

Umundurowanie członków lotniczych zespołów ratownictwa medycznego*)

Tabela 1. Umundurowanie letnie i zimowe członków lotniczych zespołów ratownictwa medycznego.

Lp.	Element umundurowania	Opis
Umundurowanie letnie		
1	Kombinezon lotniczy jednoczęściowy	<p>a) barwa czerwona, wstawki w kolorze czarnym</p> <p>b) co najmniej po dwie kieszenie: piersiowe, biodrowe, nogawkowe</p> <p>c) oznakowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - z przodu po prawej stronie naszywka z pierwszą literą imienia i nazwiskiem z materiału odblaskowego, mocowana przy pomocy taśmy samoszczepnej - z przodu po lewej stronie naszywka z nazwą funkcji z materiału odblaskowego, mocowana przy pomocy taśmy samoszczepnej - na prawym rękawie na wysokości ramienia naszywka z białą- czerwoną flagą o wymiarach 2,5cm x 4cm - pod flagą naszywka z logo dysponenta mocowana przy pomocy taśmy samoszczepnej - na lewym ramieniu naszywka z wzorem graficznym systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne - na plecach nadruk z materiału odblaskowego z nazwą funkcji <p>d) materiał odblaskowy – taśmy odblaskowe rozmieszczone co najmniej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na rękawach wokół całego obwodu (powyżej stawu łokciowego) pas odblaskowy - na nogawkach wokół całego obwodu (poniżej stawu kolanowego) pas odblaskowy
Wzór kombinezonu		

2	Koszulka z krótkim lub długim rękawem	a) barwa czerwona lub czerwona z czarnymi wstawkami
		b) oznakowanie:
		– na prawym rękawie na wysokości ramienia nadruk z białą-czerwoną flagą o wymiarach 2,5cm x 4cm
		– na lewym rękawie nadruk z wzorem graficznym systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne z materiału odblaskowego
		– z przodu po lewej stronie w górnej części nadruk z funkcją
		– na plecach nadruk z nazwą funkcji z materiału odblaskowego
Wzór koszulki z krótkim rękawem		

Wzór koszulki z długim rękawem

3	Spodnie letnie	a) barwa czerwona, lub czerwona z czarnymi wstawkami b) co najmniej po dwie kieszenie biodrowe c) opcjonalnie wzmocnienia z dodatkowej warstwy
---	----------------	--

		materiału w miejscach narażonych na wycieranie np. na wysokości pośladków, krocza, kolan (wyprofilowanie kolan), na dole nogawek od strony wewnętrznej
		d) materiał odblaskowy – taśmy odblaskowe rozmieszczone co najmniej: - na nogawkach wokół całego obwodu (poniżej stawu kolanowego) jeden pas odblaskowy
Wzór spodni letnich		
		

4	Kurtka letnia	<p>a) tkanina zasadnicza o właściwościach wiatroszczelnych</p> <p>b) lekka kurtka z oddychającą ociepliną syntetyczną szybkoschnąca</p> <p>c) barwa czerwona z czarnymi wstawkami</p> <p>d) co najmniej po dwie kieszenie boczne i co najmniej jedna kieszeń wewnętrzna przy zapięciu głównym</p> <p>e) oznakowanie opcjonalne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – z przodu po prawej stronie naszywka z pierwszą literą imienia i nazwiskiem z materiału odblaskowego, mocowana przy pomocy taśmy samoszczepnej – z przodu po lewej stronie naszywka z nazwą funkcji z materiału odblaskowego, mocowana przy pomocy taśmy samoszczepnej – na prawym rękawie na wysokości ramienia naszywka z białą- czerwona flagą o wymiarach 2,5cm x 4cm – pod flagą naszywka z logo dysponenta mocowana przy pomocy taśmy samoszczepnej
---	---------------	---

		<ul style="list-style-type: none">– na lewym ramieniu naszywka z wzorem graficznym systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne– na plecach nadruk na materiale odblaskowym z nazwą funkcji mocowany za pomocą taśmy samoszczepnej f) materiał odblaskowy – taśmy odblaskowe rozmieszczone co najmniej: <ul style="list-style-type: none">– na rękawach wokół całego obwodu (poniżej stawu łokciowego) jeden pas odblaskowy– na dole kurtki wokół całego obwodu jeden pas odblaskowy
Wzór kurtki letniej		
		

Umundurowanie zimowe

1	Kurtka	<p>a) tkanina zasadnicza – laminat z membraną paroprzepuszczalną</p> <p>b) szwy uszczelnione (podklejone)</p> <p>c) barwa czerwona z czarnymi wstawkami</p> <p>d) co najmniej dwie kieszenie boczne i co najmniej jedna kieszeń wewnętrzna przy zapięciu głównym</p> <p>e) z kapturem</p> <p>f) oznakowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – z przodu po prawej stronie naszywka z pierwszą literą imienia i nazwiskiem z materiału odblaskowego, mocowana przy pomocy taśmy samoszczepnej – z przodu po lewej stronie naszywka z nazwą funkcji z materiału odblaskowego, mocowana przy pomocy taśmy samoszczepnej – na prawym rękawie na wysokości ramienia naszywka z białą-czerwoną flagą o wymiarach 2,5cm x 4cm – pod flagą naszywka z logo dysponenta mocowana przy pomocy taśmy samoszczepnej – na lewym ramieniu naszywka z wzorem graficznym systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne – na plecach nazwa funkcji, na materiale odblaskowym, mocowana za pomocą taśmy samoszczepnej <p>g) materiał odblaskowy – taśmy odblaskowe rozmieszczone co najmniej:</p>
---	--------	--

		<ul style="list-style-type: none">– na rękawach wokół całego obwodu (poniżej stawu łokciowego) jeden pas odblaskowy– w dole kurtki wokół całego obwodu jeden pas odblaskowy
Wzór kurtki		
		
		
2	Kurtka – ocieplacz	<ul style="list-style-type: none">a) tkanina wierzchnia z wykończeniem DWRb) lekka kurtka zimowa – wypełniona ociepliną syntetyczną

	<p>c) barwa czerwona z czarnymi wstawkami</p> <p>d) co najmniej dwie kieszenie boczne</p> <p>e) oznakowanie opcjonalne:</p> <ul style="list-style-type: none"> – z przodu po prawej stronie naszywka z pierwszą literą imienia i nazwiskiem z materiału odblaskowego, mocowana przy pomocy taśmy samoszczepnej – z przodu po lewej stronie naszywka z nazwą funkcji z materiału odblaskowego, mocowana przy pomocy taśmy samoszczepnej – na prawym rękawie na wysokości ramienia naszywka z białą- czerwoną flagą o wymiarach 2,5cm x 4cm – pod flagą naszywka z logo dysponenta mocowana przy pomocy taśmy samoszczepnej – na lewym ramieniu naszywka z wzorem graficznym systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne – na plecach nazwa funkcji z materiału odblaskowego, mocowana za pomocą taśmy samoszczepnej <p>e) opcjonalnie materiał odblaskowy – taśmy odblaskowe rozmieszczone np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na rękawach wokół całego obwodu (poniżej stawu łokciowego) co najmniej jeden pas odblaskowy – w dole kurtki wokół całego obwodu co najmniej jeden pas odblaskowy
--	---

Wzór kurtki – ocieplacza

3	Spodnie	a) tkanina zasadnicza – laminat z membraną paroprzepuszczalną
		b) barwa czerwona z czarnymi wstawkami
		c) co najmniej po dwie kieszenie biodrowe
		d) opcjonalnie wzmocnienia z dodatkowej warstwy materiału w miejscach narażonych na wycieranie np. na wysokości pośladków, krocza, kolan (wyprofilowanie kolan), na dole nogawek od strony wewnętrznej
		e) materiał odblaskowy – taśmy odblaskowe rozmieszczone co najmniej:
		– na nogawkach wokół całego obwodu (poniżej stawu kolanowego) jeden pas odblaskowy
		Wzór spodni

4	Bielizna zimowa	bluza i kalesony z dzianiny koloru czarnego
Umundurowanie dodatkowe		
1	Czapka letnia	a) barwa czerwona lub czarna lub czerwono-czarna
2	Czapka zimowa	a) barwa czerwona lub czarna lub czerwono-czarna
3	Kamizelka	a) barwa czerwona (dopuszcza się łączenie elementów kamizelki również w kolorze czarnym)
		b) materiał odblaskowy – taśmy odblaskowe – co najmniej jeden pas wokół obwodu kamizelki
		c) rozmieszczenie i liczba kieszeni zależne od pełnionej funkcji
		d) oznakowanie opcjonalne:
		– z przodu po prawej stronie naszywka z pierwszą literą imienia i nazwiskiem z materiału odblaskowego,

		mocowana przy pomocy taśmy samoszczepnej – z przodu po lewej stronie naszywka z nazwą funkcji z materiału odblaskowego, mocowana przy pomocy taśmy samoszczepnej – na plecach nazwa funkcji, na materiale odblaskowym, mocowana za pomocą taśmy samoszczepnej
Wzór kamizelki		
		
		
4	Obuwie całoroczne	a) materiał: skóra naturalna lub laminat paroprzepuszczalny b) wodoodporne c) wysokość cholewki uzależniona od przeznaczenia obuwia d) wzmocniony nosek e) podeszwa – odporna na działanie ropopochodnych substancji chemicznych, antypoślizgowa

*) Dla umundurowania letniego i zimowego członków lotniczego zespołu ratownictwa medycznego dopuszcza się:

- 1) zastosowanie tkanin o barwie fluorescencyjnej czerwonej;
- 2) umieszczenie dodatkowych elementów poprawiających komfort pracy i funkcjonalność umundurowania oraz bezpieczeństwo pracy.

Tabela 2. Minimalne zestawienie umundurowania w sztukach

Lp.	Element umundurowania	Letnie	Zimowe	Wymagane
1	Kombinezon lotniczy jednoczęściowy	2		Tak
2	Koszulka z krótkim lub długim rękawem	2		Tak
3	Spodnie letnie	2	0	Opcjonalnie
4	Kurtka letnia	1	0	Opcjonalnie
5	Kurtka	0	1	Tak
6	Kurtka-ocieplacz	0	1	Opcjonalnie
7	Spodnie	0	1	Tak
8	Czapka letnia	1	0	Opcjonalnie
9	Czapka zimowa	0	1	Tak
10	Bielizna zimowa	0	2	Tak
11	Kamizelka	1		Opcjonalnie
12	Obuwie całoroczne	2		Tak

Element umundurowania wymieniony w lp. 1 może być stosowany zamiennie z elementami umundurowania wymienionymi w lp. 2 i 3 oraz 5 lub 6 i 7.

Uzasadnienie

Rozporządzenie stanowi realizację upoważnienia ustawowego zawartego w art. 38 ust. 3 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 882, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o PRM”. Rozporządzenie Ministra Zdrowia określa wzór graficzny systemu, sposób oznakowania jednostek systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne, kierującego akcją medyczną, osób wykonujących medyczne czynności ratunkowe oraz ratowników z jednostek współpracujących z systemem, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 9 ustawy o PRM, czyli głównie ze społecznych organizacji ratowniczych, a także wymagania w zakresie umundurowania członków zespołów ratownictwa medycznego.

Projektowane rozporządzenie zawiera rozwiązania zbliżone do przyjętych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r w sprawie oznaczenia systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne oraz wymagań w zakresie umundurowania członków zespołów ratownictwa medycznego (Dz. U. poz. 2487), jednakże istotnie zmienia charakterystykę dotychczas stosowanego umundurowania członków zespołów ratownictwa medycznego zarówno naziemnych, jak i lotniczych. Proponowane zmiany są wynikiem wieloletniej obserwacji użytkowanego umundurowania, odpowiadają aktualnemu zapotrzebowaniu oraz stanowią odpowiedź na wnioski zgłaszane przez organizacje społeczne zrzeszające personel użytkujący umundurowanie. Projekt rozporządzenia wprowadza zmiany o zróżnicowanym charakterze, zasadniczo w większości sfer normowanych przez niniejsze rozporządzenie.

Zmianie ulega załącznik nr 2, przede wszystkim w zakresie koloru specjalistycznego środka transportu sanitarnego. Obecnie ambulanse są koloru białego lub żółtego. Wprowadzana zmiana ogranicza kolor tych pojazdów tylko do koloru żółtego. Zmiana przepisów w tym zakresie jest podyktowana koniecznością ujednolicenia kolorystyki pojazdów wykorzystywanych w systemie Państwowego Ratownictwa Medycznego. Na dostosowanie wymagań w powyższym zakresie przewidziano okres przejściowy do dnia 31 grudnia 2029 r., co w pełni umożliwi dysponentom zespołów ratownictwa medycznego wymianę ambulansów w ramach kosztów eksploatacyjnych. Ponadto, doprecyzowano elementy oznakowania specjalistycznego środka transportu sanitarnego, w szczególności przez dodanie kryptonimu zespołu ratownictwa medycznego określonego w Systemie Wspomagania Dowodzenia Państwowego Ratownictwa Medycznego.

Projekt rozporządzenia wprowadza zmiany w załączniku nr 3 (tabela nr 1 i nr 2) do rozporządzenia. Zmiany dotyczą głównie charakterystyki poszczególnych elementów umundurowania. Dotychczas stosowaną koszulę zastąpiono bardziej uniwersalną bluzą ze wzmacnionej tkaniny typu Rip – Stop, zrezygnowano z obowiązku wykorzystywania czapki letniej oraz wprowadzono rysunki pomocnicze obrazujące w sposób graficzny elementy umundurowania.

Ponadto, w projekcie rozporządzenia wprowadzono zmiany dotyczące oznaczenia funkcji i nazwiska tożsame z oznaczeniami przyjętymi w innych służbach (Państwowa Straż Pożarna, Policja, Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej, Straż Graniczna), przez noszenie emblematów funkcji i nazwiska odpowiednio po lewej i prawej stronie. Znormalizowano również umieszczenie flagi państwowej na rękawie oraz znaku graficznego systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne. Zmiany nie spowodują wzrostu kosztów zakupu umundurowania dla członków lotniczych zespołów ratownictwa medycznego, ponieważ nie zmieni się liczba elementów umundurowania.

Projekt rozporządzenia wprowadza także zmiany w załączniku nr 4 (tabela nr 1 i nr 2) do rozporządzenia, który dotyczy umundurowania członków lotniczych zespołów ratownictwa medycznego oraz precyzuje podstawowe wymagania jakie ma spełniać umundurowanie. Zmiany normują kolorystykę umundurowania określoną barwą czerwoną z elementami wstawek w kolorze czarnym. Projekt wprowadza również zmiany w zakresie wymagań technicznych i użytkowych w podziale na pory roku, w jakich przedmioty mają być użytkowane (lato, zima lub cały rok). Kombinezon lotniczy jednoczęściowy nie będzie już ubiorem całorocznym – tylko używanym w okresie wiosna-jesień z uwagi na wprowadzane zmiany w zakresie konstrukcji i gramatury użytego materiału. Zasadniczym argumentem do zmiany umundurowania stosowanego w okresie letnim jest jego nieprzewiewność, wynikająca z obowiązku spełnienia takich wymagań jak: trudnopalność, odporność na oddziaływanie substancji chemicznych, wysoka widzialność, właściwości antyelektrostatyczne. Powoduje to wysokie ryzyko przegrzania organizmu, z uwagi na wysokie temperatury panujące w śmigłowcu EC-135 i brak klimatyzacji. Nowo zaprojektowany kombinezon wykonany będzie z przewiewnej i lekkiej tkaniny, a ergonomiczny krój zapewni wyższy komfort jego użytkowania. Ponadto zmniejszy się również cena kombinezonu oraz wydłuży się okres użytkowania z uwagi na wyposażenie załogi HEMS w dwa komplety odzieży. W pozostałe pory roku lub chłodniejsze dni używana

będzie odzież przeciwwietrzna (kurtka letnia) i przeciwdeszczowa (membranowa kurtka i spodnie zimowe). Bielizna zimowa oraz kurtka-ocieplacz zabezpieczać będą użytkowników przed wychłodzeniem organizmu w czasie akcji ratunkowych prowadzonych w ujemnych temperaturach otoczenia oraz w niekorzystnych warunkach pogodowych (silny wiatr i opady śniegu). Zmiany dotyczą więc rezygnacji z bluzy oraz koszulki polo. Z dotychczasowych doświadczeń w użytkowaniu tych części ubioru wynika, że są one mało funkcjonalne i rzadko używane przez członków załogi. W zamian wprowadzona zostaje bielizna zimowa, kurtka-ocieplacz oraz podział na czapkę letnią i zimową. Proponowane zmiany poprawią komfort użytkowania odzieży, i umożliwią szerszy dostęp do ofert producentów.

Rozporządzenie nie spowoduje skutków finansowych dla dysponentów jednostek systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne, ani dla jednostek współpracujących z tym systemem, gdyż zmiany będą następowały stopniowo, a nowe wymagania w odniesieniu do umundurowania staną się obowiązkowe od dnia 1 stycznia 2027 r.

Projekt regulacji zawiera przepisy techniczne. Projektowane rozporządzenie jest objęte notyfikacją norm i aktów prawnych umożliwiającą uczestnictwo Rzeczypospolitej Polskiej w procedurach wymiany informacji określonych w przepisach Wspólnoty Europejskiej zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia spowoduje, że podmioty lecznicze prowadzone przez mikroprzedsiębiorstwa, małe i średnie przedsiębiorstwa będą zobowiązane do zapewnienia właściwego oznakowania jednostek systemu, kierującego akcją medyczną, osób wykonujących medyczne czynności ratunkowe oraz ratowników z jednostek współpracujących z systemem, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 9 ustawy o PRM.

Projekt rozporządzenia nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Nie istnieją alternatywne środki w stosunku do projektowanego rozporządzenia umożliwiające osiągnięcie zamierzonego celu.